

Gazette van Iseghem

INSCHRIJVINGSPRIS :

Voor een jaar 3,25
Voor 6 maanden 1,75
Voor 3 maanden 1,00

Voorop te betalen.
Men schrijft in bij den
Drukker-Uitgever

J. DE BUSSCHERE-BONTE

opvolger van J. DOOMS
Roussellarestraat
en in alle Postkantoren.

Verschijnende



Elken Zaterdag.

BEKENDMAKINGEN :

0,15 c. den regel.

Rechterlijke aankondigingen :

0,50 cent id.

Aanbevelingen 0,25 c. id.

Een uittreksel der Afischen bij
den drukker van dit blad gedrukt,
wordt onvergeld tweemaal in de
Gazette overgenomen.

GODSDIENST, MOEDERTAAL, VADERLAND

Officieele mededeeling over den Oorlog.

24 Sept. : OP DEN LINKERVLEUGEL tus-
schen de Somme en de Oise zijn onze troepen
vooruit gerukt — Peronne wierd door onze
legermacht bezet niettegenstaande de hevige
aanvallen van den vijand.

IN HET CENTER geene wijzigingen, wij
behouden onze positie tusschen Reims en Ar-
gonne.

OP DEN RECHTEREN VLEUGEL geene
merkwaaardige wijziging in de streken van Nancy
en de Vogezes.

IN GALICIË hebben de Russen zich meester
gemaakt van Jaroslavl, sluiten Przemysl gansch
in, aanvallende ook Krakau.

25 Sept. : OP DEN LINKEREN VLEUGEL
zeer geweldig gevecht tusschen onze troepen
die zich op de Somme en de Oise bevinden
en de Duitschers liggende in den omtrek van
Terguier St Quentin.

IN HET CENTER is er vooruitgang der
verbondene legers langs Berru Moronvilliers. De
vijand heeft den oostkant der Argonne den
rechteren oever der Maas verlaten en is in de
richting van St Michel getogen.

OP DEN RECHTEREN VLEUGEL ten oosten
van Luneville waren er weinig belangrijke aan-
vallen vanwege de vijand.

DE RUSSEN hebben Jaroslavl veroverd de
Tcaar beloofd generaal Ivanoff.

26 Sept. : OP DEN LINKEREN VLEUGEL
tusschen de Oise en Soissons zijn de verbondene
legers wat vooruitgegaan.

IN HET CENTER, de toestand blijft onver-
anderd van Reims tot Verdun.

IN WOEVER stak den vijand den Maas over
en wierd hij teruggeslagen door het fransche
leger. In het zuiden van den Woever winnen
wij gedurig veld. Het 14^e Duitsche legerkorps
heeft aldaar groote verliezen onderstaan.

OP DEN RECHTEREN VLEUGEL ziet men
min Duitsche soldaten. Onze legers gaan stilaan
vooruit.

BIJ DE RUSSEN staan de zaken goed Pzeszow
is overmeesterd alsook 2 andere versterkte
stellingen zijn door de Russen ingenomen.

27 Sept. : In België wierd een Duitsche troe-
penafdeeling achteruitgeslagen langs Dender-
monde en Aalst, zij verloren veel volk en
hadden zeer veel gekwetsten. De Belgen hebben
daar nog al goeden buit gemaakt van voorraad
wagens enz.

Denzelfden dag hebben de Duitschers nogmaals
Mechelen beschoten, merkelijke schade aan
deze stad toebrengende.

In Frankrijk gaan de verbondene legers vooruit
op den LINKEREN VLEUGEL.

Langs de Oise tot aan Reims deden de Duit-
schers zeer geweldige aanvallen maar kwamen
er deerlijk van af.

IN HET CENTER hadden de Duitschers
wat terrein gewonnen die zij later in den dag
wederom moesten ontvluchten.

DE RUSSEN hebben in de Karpathen Turka
bezet. De Oostenrijksche legers zakken af naar
Krakau.

28 Sept. : Na de beschieting van Mechelen
zijn de Duitschers des nachts binnen de verlaten
stad getrokken. Op de forten van Sint-Katheline-
Waver en Waelhem hebben zij een artillerie
vuur geopend. Onze forten hebben goed beant-
woord zoodanig dat de Duitschers zware verliezen
onderstonden.

IN FRANKRIJK. De Duitsche legers hebben
dag en nacht het front aangevallen met onge-
hoord geweld, pogende de strijdlijnen te breken.
Zij zijn deerlijk mislukt en hebben bovendien
er veel van hunne pluimen bij gelaten. Eenige
kanonnen een vaandel en veel krijgsgevangenen
viele in handen der verbondene legers.

Verders bleef de toestand in Frankrijk dezelfde.

BIJ DE RUSSEN. De Duitschers die pogingen
deden om de Memel bij Dranskinicki over te
steken zijn mislukt de Duitsche troepen
zijn over gansch het front achteruit geworpen.

UIT ENGELAND wordt er door de Britsche
legatie mededeeld dat sedert het begin der
maand Augusti tot 23 Sept. het aantal der
Duitsche aangehouden of buitgemaakte schepen
386 bedraagt met eene gezamenlijke tonnen-
maat van 1 miljoen 140 duizend ton, terwijl
de Duitschers integendeel 86 schepen buit-
maakten met eene gezamenlijke tonnenmaat van
229 duizend ton.

29 Sept. : De beschieting der forten van
Waelhem en St-Katheline-Waver duurt voort
doch ingezien den grooten tegenstand die de
Duitschers ontmoeten gaven zij het op rond

4 ure 's namiddags. Sommige granaten wierpen
rookkolonnen uit van 15 meters hoog. De po-
gingen door den vijand gedaan op de forten
van Liesele en Breendonck waren zonder effect.

IN FRANKRIJK op den LINKEREN VLEUGEL
ten noorden der Somme heeft den vijand nog-
maals verscheidene aanvallen beproefd die dapper
afgeslagen werden.

IN HET CENTER. In Chanpagne en ten
oosten van Argonne zijn onze troepen voor-
uitgegaan.

Maandag zijn vele krijgsgevangenen genomen
van het 7, 10, 12, 15, en 1 Duitsche leger-
korpsen.

De toestand verbeterd van dag tot dag.

30 Sept. : De Duitschers beschieten nog de
forten rond Antwerpen, doch zonder enig
succes. Eenige stoutmoedige aanvallen tusschen
de Schelde en de Senne werden door onze
legermacht goed afgeslagen.

IN FRANKRIJK op den LINKER, VLEUGEL
onze legers doen voortdurend vooruitgang ten
noorden der Somme, tusschen de Oise en Aisne
heeft den vijand eenen geweldigen aanval gedaan
op Traly le Mont, maar onderstond zware
verliezen.

IN HET CENTER is alles gerust. In Woever
hevige gevechten onze legers gaan altijd vooruit.
In Loreinen en Vogezes geene verandering.

De Russen die zoo moedig strijden hebben de
Oostenrijksche legers doen vluchten, latende
oorlogs materialen en voorraad in hun handen
vallen.

Kronijk der week.

Tusschen zaterdag en zondag nacht rond 12 1/2
ure heeft er een Duitsche bestuurbare ballon over
Iseghem gevlogen. Volgens genomen inlichtingen
heeft men zijn tocht op vele plaatsen in Oost en
Westvlaanderen kunnen nasporen.

Om 10,15 ure werd hij te Ninove bemerkt. Om
10 1/4 ure vaarde hij over Stoteghem, ten 10,27
over Ayghem, van daar boven Aalst, Wetteren,
Meirelbeke, Gavere, Aerseele, Wouterghem. Ten
11,20 kwam hij over Deynze waar hij vier bom-
men uitwierp. Drie bommen vielen in het hos-
pitaal, staande nabij de statie van den ijzerenweg,
merkelijke schade aan de gebouwen veroor-
zakende. Een onderling van 80 jaar, die te bedde
lag werd erg gekwetst.

Van daar trok de Zeppelin over Thielt en wierp
twee bommen die ontploften de eene op een stuk
land zonder schade te veroorzaken, de tweede op
eenige meters afstand van het gazgesticht, dicht
de woning van den bestuurder. Ware de bom op
den gazmeter gevallen er had eene schrikkelijke
ontplofing kunnen plaats hebben.

Om 12,10 ure vloog de Zeppelin over Ardoye,
om 12,20 over Roussellare en rond 12 1/2 ure
boven Iseghem. Van hier op Kortrijk, Moerscroen
en Rollegem alwaar hij twee bommen in een
veld wierp niet verre van twee stroomlijnen die al
met eens in laaie vlam stonden en zeer waar-
schijnlijk door een spioen in brand gestoken
wierden.

Men heeft in 't algemeen opgemerkt dat de
Zeppelin langen tijd over dezelfde plaats bleef
zweven vooraleer eene bepaalde richting te nemen.
Dit heen en weervaren bewijst dat hij verdoold
was dank aan de volledige duisternis waarin al
de steden en gemeenten op bevel der overheid ge-
dempeld waren.

Wij kunnen er dus niet genoeg op steunen
dat niet alleenlijk het bevel der overheden na-
geleefd worde, maar dat men ook in alle huizen
des avonds alle licht zoo spoedig mogelijk
uitdoove, 't is het beste middel om ons tegen
de Duitsche luchtmoordenaars te wapenen.

Zondag avond en volgende dagen, wierden
hier de lichten om 10 1/2 ure uitgedoofd.

Ware het niet voorzichtig het Elektriek gesticht
nauw toe te sluiten, zoowel het bovendeck als de
vensters, langs waar er veel licht uitstraalt.

Zondag morgen hebben de Duitschers voor de
vijfde maal de stad Mechelen beschoten. Het volk
die in de kerken was nam de vlucht, verschillende
burgers lieten er het leven bij.

Maandag morgen rond 11 1/2 ure zijn langs
hier in de statie twee Duitsche rijtuigen voorbij
gereden die aan een trein gehecht waren waarin
zich 47 Duitsche krijgsgevangenen bevonden,
onder hen waren er verschillende gekwetsten. Zij
kwamen uit de richting van Doornik en wierden
naar Brugge overgebracht.

In Aalst wordt er dapper gevochten tusschen
Belgen en Duitschers, deze laatsten wierden met
grote verliezen achteruit geslagen. Toen de
Belgische ruitierij de stad binnentrok was er al-
gemeene vreugde onder de bevolking.

Den heer Gheeraerts burgemeester van Aalst
oud 80 jaren om van M. Eugène Carpentier
burgemeester onzer stad, met eenige notabelen

van Aalst door de Duitschers als gijzelaars aan-
gehouden, wierden den zelfden dag in vrijheid
gesteld.

Bijna al de Aalstenaars hebben de stad verlaten ;
de studenten der EE.PP. Capucienen zijn naar hun
ouderlijk huis teruggekeerd of verblijven hier in
het klooster der EE. PP. Capucienen te Iseghem.

Talrijke huizen zijn in brand geschoten, vele
fabrieken, het klooster der statie en andere open-
bare gebouwen zijn door het vuur vernield.

Maandag heeft de opening der nieuwe school
van de parochie van het H. Hert plaats gehad, 99
leerlingen zijn ingeschreven, er zijn twee leeraars:
Hoofdonderwijzer M. Decock ; hulponderwijzer
M. Joseph Vande Kerckhove, zoon van M. Camiel
Vande Kerckhove, den dienstelijken onderwijzer
van St Josephsgesticht.

Dinsdag wordt er gemeld dat de Duitschers
te Aalst aan allerlei baldadigheden hebben over-
gegeven. In de bijzonderste huizen braken zij de
meubelen open, roofden al wat zij konden mede-
nemen en vernielden de schilderijen en kostbaar-
heden.

Dien dag zijn er door Iseghem vier geblinde-
de automobielen gereden, voorzien van mitrail-
leuzen. De inzittenden waren Engelsche officieren
die te Kortrijk en te Yperen ook waren gezien
gewest.

Woensdag was M. Max burgemeester van Brussel
door de Duitschers aangehouden geweest, omdat,
volgens men zegde, hij eene aanspraak gehouden
had tot de ingezetenen daar hij geen plakbrieven
meer mocht nithangen. Nu berichten de nieuws-
bladen dat de Duitsche bevelhebber de overige
miljoenen der oorlogsschatting eisschte die de
stad Brussel op geleed was, en daar M. Max
slechts over 4 1/2 miljoen beschikte, antwoordde
Generaal Vander Goltz dat hij al de voorraad
zou opegeischen zonder te betalen. Als het zoo
is, sprak M. Max, zal ik de 4 1/2 miljoen niet
betalen. En daarop wierd M. Max aangehouden
en in eene forterres opgesloten. De heeren sche-
pen van Brussel wierden dan bij den Duitschen
bevelhebber geroepen die hen aanzocht onder
hen eenen nieuwen burgemeester te kiezen, doch
niemand wilde de plaats van M. Max innemen.

Donderdag heeft men hier een geweldig ge-
schot gehoord Zuid-Oostwaarts, op de hooge brug
hoorde men het duidelijk. In den morgen
zijn er verschillende treins met vluchtelingen
Iseghemstatie voorbij gereden in de richting van
Brugge. In den namiddag zijn er hier 156 door
den heer burgemeester en de stedelijke overheid
afgehaald geweest en naar het Gildenhuis geleid
waar zij geavondmaald hebben. Vele kwamen
uit Duffel, Waelhem enz. enz. gevlucht zonder
iets te kunnen mede nemen. Het getal is nu
tot 185 geklomen. Zij worden hier zeer wel
bezorgd.

Onder hen bevinden zich vele vrouwen met
kleine kinderen ; men bemerkt ook een onderling
van 80 jaren die moest ondersteund worden ;
de man weende dat het pijnlijk was om zien
en iedereen was door medelijden getroffen bij
het aanschouwen dier ongelukkigen die huis
en erve meesten verlaten en in eene overhaaste
vlucht hun leven moesten redden.

Vreeselijke oorlog, wat al rampen staat ons
ongelukkig België noch te verwachten.

In den namiddag is er wederom een vlieg-
toestel over Iseghem gevlogen komende uit
het westen, gaande oostwaarts. Het was 4 uur
toen men het luchtschip ontwaarde, om 4 1/4
zag men het te Ingelmunster aan de brug.

Geen een nieuwsblad uit Antwerpen is Don-
derdag te Iseghem aangekomen. Reizigers die
s'avonds uit Kortrijk en Gent gekomen waren
hadden ook geen nieuwsbladen uit Antwerpen
gezien.

De vluchtelingen verblijven de mannen in
de Jongelings Congregatie en de vrouwen in
de nieuwe lokalen der knechten school van
het parochie van het H. Hert. Zij nemen
gezamenlijk hunne eetmalen in de zalen van het
Gildenhuis.

De milde burgerij komt hun ruimschoots ter
hulpe door het geven van klederen, eetwaren,
bedden enz. Een burger van Iseghem verteld
dat er in Kortrijk meer dan 5000 vluchtelingen
aangekomen zijn, waaronder twee blinde ouder-
lingen. Wat zijn die menschen toch bitter te
beklagen.

Vrijdag vernemen wij uit Gent dat de Duit-
schers het Hollandsch grondgebied zouden ge-
schonden hebben nabij Bostel op de ijzerweglijn
Hasselt-Eindhoven. De Duitschers zouden twee
Hollandsche officieren gedood hebben. De Holland-
sche troepen aldaar gelegen zouden 34 Duitschers
gedood, en 600 krijgsgesvangene gemaakt hebben.

Zaterdag is de toestand overal zeer goed, zoo
in België als in Frankrijk. De Russen doen
gedurig vooruitgang in Oostenrijk.

SPAREN

Wat komt gij nu van sparen spreken, hoor
ik al zeggen, als er zooveel menschen gebrek
lijden !

Ja, er zijn menschen die gebrek lijden en wij
zouden al doen wat mogelijk is om hunnen nood
eenigzins te verzachten. Maar wie zegt u dat er,
ook onder hen, geene zijn die een beetje de
schuld zijn van hunnen toestand ?

Vóór den oorlog, toen alles wel ging, toen
de werklieden regelmatig werk en schoone loonen
hadden, dachten weinigen aan sparen.

Sommigen zullen wel opmerken dat het de
meeste werkersgezinnen niet mogelijk is iets
weg te leggen en dat de wekelijksche winsten
maar juist toereikend zijn om te voorzien in de
noodwendigheden.

We willen wel toegeven dat een werkman die
in 't kweeken van zijne kinderen is, niet veel
overschot heeft en tijdelijk niet kan sparen.
Maar hoeveel huisgezinnen zijn er niet die 60,
80 ja 100 fr. en meer inkomen te week hadden
en geen cent te voren waren, ja zelfs een of meer
maanden pacht ten achter stonden. Van d'eerste
dagen na de oorlogsverklaring waren er lieden
die aardappelen gingen vragen bij boeren en
kortwoonders wiens inkomen op verre na zooveel
niet bedroeg als het hunne.

Het sparen onder de werklieden was hier
sedert eenige jaren zeer vervallen. Toen E. H.
Vandendriesche zaliger alhier in Juli 1874 de
spaarkas in de Xaverianen inrichtte met het doel
de werkende klas tot spaarzaamheid aan te wak-
keren, bezaten op korten tijd bijna al de werkers-
familien een spaarboekje. De kinderen wierden
ook tot sparen aangewakkerd in de dag- en
zondagscholen en congregaties, weldra stond de
spaarkas van Iseghem op den eersten rang der
instellingen van vooruitzicht van geheel het land,
zoo voor het getal spaarders als voor de ge-
spaarde sommen. En rochthans de daghuren
waren toen gemiddeld een derde leger dan in
de laatste jaren, wanneer er met veel meer gewin,
van langs om min gespaard wierd.

Sedert ook zijn herbergspaarkassen en kermis-
gilden opgekomen, die het sparen van den rech-
ten weg deden afwijken. Velen wisten van geen
sparen meer. — enkel van genieten. Er was
altijd geld voorhanden voor sport en cinema,
voor drank en lekkernij, voor overvloedige pracht.
Hoe hoog het gewin beliep, nooit was het ge-
noeg bij sommigen om de uitgaven te dekken.

Nu staan die menschen met ledige handen
geen werk, geen gewin, en... geen zaad in
't bakske. En 't wierd hun gezeid en herzeid
op alle tonen, in bladen en vergaderingen : spaart,
weest voorzienig, want gij weet niet wat er
kan gebeuren ; er kunnen lastige tijden komen,
ziekten, werkeloosheid, enz. 't En hielp niet,
't moest al op op ! Zal de lesse nu vruchten
dragen ?

Verre van ons die onvoorzichtigen te veroor-
deelen en te vragen dat men ze aan hun lot
zou overlaten ; het zijn menschen gelijk andere
en ze moeten geholpen worden indien zij gebrek
lijden.

Wij willen alleenlijk de aandacht vestigen op
hunne laakbare handelwijze. Hadden zij gelu-
sterd naar den wijzen raad van dezen die hun
welzijn steeds genegen zijn, zij zouden nu niet
moeten ondersteund worden, misschien beschaam-
de kaken lijdende, en 't ware een last te min
geweest voor de liefdadigheid die de handen
vol heeft.

't Is ook lastig voor burgers en boeren die
teere naar neere stelden en door vlijt en spaar-
zaamheid een appelke tegen den dorst vergaarden,
nu in 't onderhoud te moeten voorzien van
deze die alles zorgeloos verteerden als 't wel
ging.

En wat gezeid van deze die de liefdadigheid
uitbuiten en trachten verstand te krijgen als-
wanneer zij met eigen middelen en spaarpenningen
zouden kunnen voortdoen.

Er is iets dat ons tegensteekt in de tegen-
woordige doeninge van zekere huishoudens.

Is 't gelooflijk dat er nu nog huismoeders
zijn die kunnen geld uitgeven voor overvloedige
dingen, in lekkernij, in opschik, in vermakelij-
heden ? Dat er mannen en jongelingen zijn die
moeder DRINKgeld durven afdoen en om hun
pintjes gaan gelijk vroeger, die de herberg
maar verlaten als ze den buik vol hebben of
als 't ure van politie is ! Gelukkig nog dat die
vervroegd is !

Zijn 't menschen die het kunnen doen, 't en
is toch in den lastigen en droevigen tijd dien
we beleven, wijl er zooveel anderen het vol-
strekt noodzakelijke moeten missen, niet loffe-
lijk.

Ten anderen, niemand weet hoelang de oorlog,
met zijnen sleep van allerhande ongemakken
nog duren zal. En de winter staat voor de deur !

Zijn 't menschen die het goed moeten bedee-
len om effen uit te komen tendende de weke,

dan is het vlakaf zottigheid; en komt er dan eens dag dat zij moeten honger lijden, we zouden haast moeten zeggen: 't is verdiend!

Laat ons verstandig te werke gaan en terugkeeren tot de oude vlaamsche gestrengheid en gespaarzaamheid. Nu meer dan ooit zijn overtoolligheid en verkwalling af te keuren.

We moeten kunnen een kleine offerering doen en ons zelve iets ontzeggen; 't is verdienstelijk voor lichaam en ziele.

Om aan de krijgsgevangenen te schrijven.

Ziehier eenige inlichtingen om dit met wel-slagen te doen:

1. « Duidelijk schrijven », het is te zeggen in eene gekende taal, zonder bijzondere noch overregekomen teekens. Vermijden van overkrijgszaken te spreken. Onder op den brief schrijven de namen, bedrijf, en volledig adres van den verzender.

2. Den brief steken in een open omslag, dragende de namen en de geboorteplaats van den gevangene, de aanduiding der militaire eenheid waartoe hij behoorde en de vermelding: « Krijgsgevangene in Duitschland »; Aan de goede zorgen van 't Bureau van den Wereld-Postbond.

3. Deze opene omslag met den brief steken in een tweeden omslag met het volgende adres: Bureau van den Wereld-Postbond, te Bern, Zwitserland.

Men zal dezen tweeden omslag niet sluiten en men zal op de keerzijde andermaal de namen en adres van den verzender schrijven.

Alleen de tweede omslag moet gefrankeerd worden.

Het is goed bij den brief voor den gevangene een internationaal antwoord-koepje te voegen. Deze koepjes zijn verkrijgbaar in alle post-bureaux aan den prijs van 28 centiemen.

Men zal begrijpen dat de postverrichtingen langdurig zijn en dat men veel geduld moet hebben om een antwoord te krijgen.

Van den anderen kant heeft het internationaal comiteit van het Roode Kruis, te Genève een agentschap geopend bestemd tot het verstrekken van inlichtingen aan de krijgsgevangenen en aan hunne familiën.

Het agentschap zal zich bezig houden met de al of niet gekwetste krijgsgevangenen en de personen die opgesloten werden op het grondgebied van de oorlogsvoerende mogendheden en zal aan deze twee soorten personen inlichtingen verstrekken en op hun verzoek de brieven en toezendingen in geld en in natura overmaken.

Het comiteit heeft per telegraaf aan al de Middencomiteiten van het Roode Kruis der voerende Staten verzoekt, hem zoo spoedig mogelijke hunne lijsten van de opgesloten krijgs-gevangenen mede te deelen.

Beschaving.

Duitsche

Na Leuven in België, keims in Frankrijk!

De verwoesting van Leuven's wereldberoemde Bibliotheek der Hoogeschool en van de Kathedraal van Reims zal in de komende eeuwen een onvergankelijke herinnering nalaten van de Pruisische beschaving en de Duitsche « kultuur ».

Een onuitwisbare schandvlek op de aanvoerders der Duitsche legerdrommen!

Duitsche beschaving!

Een strijd van barbaren tegen eeuwenoude wetenschappelijke inrichtingen en bouwkundige meesterstukken.

Duitsche beschaving!

De Duitsche Kultuurschreeuw verschijnt en alles gaat op in rook en vlam; alles stort neer in asch en puin. Hunnen en Wandalen der 20^{de} eeuw.

Duitsche Beschaving!

De eerbiedwaardige, geheiligde plaatsen waar onze voorouders, waar wij zelve wetenschap vergaarden en er den God der wetenschap en heiligheid onze hulde brachten, zijn door het vuur en de kanonnen der Duitsche barbaren tot puin geschoten en neergebrand, vernield en vernietigd, van het aanschijn der aarde weggevaagd.

Duitsche beschaving!

O, gruwel van den oorlog door barbaren gevoerd!

Uit de gloeiende puinhoopen der Bibliotheken, Kerken en Kathedralen stijgt een kreet op om gerechtigheid.

Geduld, lezer, moed en vertrouwen: de ure der vergelding breekt aan.

Hoe lang nog, o Heer, hoe lang?

Hoor, de dichter zingt:

« De stormwind uwer wrake
Verdelg hun bloedend spoor.
Alleen hun schande leve
De wentelende eeuwen door! »

SCHAEPMANS.

Van waar ze gekomen zijn!

Over bijna een maand — de kleine Belgen hadden immers de reusachtige Duitsche legermacht schier eene maand spel geleverd, — over gewillig eene goe maand drongen de Duitschers in Frankrijk.

En nu — zijn ze bijna weere van waar ze gekomen zijn: 't is te zeggen op korten afstand der Belgische grens.

Zegt men immers niet dat Willem II, keizer der barbaren, nu zijn hoofdkwartier naar Luxemburg overgebracht heeft — en dat een zijner voornaamste oppergeneraals het zijne te Bergen in de Provincie Henegouwen opgeslagen heeft?

Ja, de Duitschers zijn weere, of daaromtrent, van waar ze gekomen zijn — met zooveel appels of peeren. Parijs hebben ze van verre gezien. Maar erin geraakt, neen, dat niet!

't En was' nogtans de goesting niet die hun ontbrak. Maar 't was de mogelijkheid.

Stap voor stap werden zij achteruitgeslagen, weggedreven door de verbondene legers, — die hun uitgeleide zullen doen, 't is te hopen, tot

in hun land, hun Duitschland, wiens juk ze aan gansch Europa wilden opleggen.

God zij geloofd en gedankt, dit gevaar schijnt meer en meer te verwijderen.

Maar 't is is niet gezegd dat het daarom gedaan is. Verre zij van daar. De Duitschman en zal hem maar geven als hij geheel en gansch geslagen en machteloos is.

En 't is tot daar dat men hem moet brengen. Men moet Duitschland's hatelijk militarisme kortverken, geheel en gansch. Anders zal 't gedurig te herdoen zijn. Het monster zou bestendig de vrede, vrijheid en vooruitgang van Europa bedreigen.

De Paus en den Oorlog.

Men leest in den « Courrier de Geneve »: De Duitsche bisschop, die « jurisdictie » heeft over den eerw. heer Wetterlé, heeft « op keizerlijk bevel » tegen den Franschen vaderlands-lievende priester eene officieele nota uitgevaardigd met bedreiging der katholieke straffen.

De Heilige Stoel heeft gezegd den bisschop telegrafisch verwittigd, dat alle straf, wegens vaderlandgezinde houding, aan den eerw. heer Wetterlé opgelegd, te Rome voor beroep zou ontvankelijk zijn.

Niet alleen zou de priester worden vrijgesproken, maar bovendien zou de Heilige Vader hem verheffen tot de waardigheid van prelaat, zonder eigenlijk bepaald ambt, doch door dewelke een geestelijke aan den Pauzelijken troon wordt gehecht en tegen alle politieke wraak wordt beschermd en gevrijwaard. Het telegram van den Paus volgde den gewonen weg: het kwam dus ter kennis der Keizerlijke ambtenaren.

Er is meer: Zijne Heiligheid de Paus heeft zijnen nuntius te Weenen gelast, aan de Oostenrijk-Hongaarsche regering te herinneren, dat, ingevolge een onlangs gesloten konkordaat, de Rumeensche en Servische katholieken regelmatig aangestelde bisschoppen hebben, alsmede eene hiërarchie, rechtstreeks afhangelende van den Heiligen Stoel.

Dientengevolge zou de Heilige Vader zich genoodzaakt zien kanonieke straffen uit te vaardigen tegen de militaire of burgerlijke overheden, die de katholieke priesters van Servie zouden doen lijden, of, bij gelegenheid van den oorlog, de katholieke gemeenschap in hare personen of in hare goederen zouden veront-rusten of schaden.

Heldenfeiten.

Verleden week werd onder de linietroepen te Antwerpen een oproep gedaan om eene levens-gevaarlijke zending te vervullen.

Dadelijk waren 600 man gereed. Men had er genoeg. Ze werden in zes groepen verdeeld en te Gent van rijwielen voorzien.

Welke zending zij eigenlijk te vervullen hadden, mogen we niet zeggen; maar in de streek van Zuid-Vlaanderen-Henegouw is 't algemeen geweten dat verscheidene van die zes groepen door de Duitsche lijnen ondronken zijn, dat de Franchen en de Belgische spoorlijnen en spoorwissels werden vernield.

dat ontrent de helft der moedige jongens er woensdag de vrijheid of misschien zelfs 't leven bij gelaten hebben.

Vier der ontworpen zendingen zijn ten volle geslaagd. In den nacht van vrijdag tot zaterdag zijn vijf treins met versleten marchandise-wagens vol allerlei ijzerbrol naar die plaatsen gestuurd. Machinisten en stokers zijn er tijdig afgestapt en hebben de treins dan in volle stoep naar de verbroken wisselplaatsen laten loopen.

't Is alzoo dat onder andere de ijzerweg van Bergen naar Brussel op verscheidene plaatsen vernield werd. 't Is maar jammer dat er nog-maals lange tongen geweest zijn om de tegenwoordigheid onzer dappere soldaten in de streek te verraden, anders zouden ze nog meer werk verrichten hebben. Men zou zulke verraders — met of zonder hunne wite — moeten ophangen. Weten ze dan niet dat ze met hunne lange-tongerij de schuld worden van de dood van vele van onze dappere soldaten. Schande, duizend-maal schande!

In alle geval, de Duitsche legers die uit Frankrijk geslagen worden, zullen daar op goene tapijten wandelen om hunne verbindingslijn Brussel Luik weer te vinden.

Eene andere afdeling vrijwilligers heeft zaterdag den spoorweg te Masnuy-St-Pierre doen springen, op eenen afstand van 100 meters. Daar had ook eene sneuveling plaats, waar-bij dooden en gekwetsten vielen langs beide kanten.

De lijnen van Aerschot en Leuven wierden ook op de zelfde manier gansch ontredert.

VLUCHTELINGEN

Medeburgers.

200 vluchtelingen uit de diep beproefde gemeenten Duffel, Hacht, Aalst, Boort-meerbeek, Hever, Waelhem, Rotselaer, Tremeloo, Lebbeke, Bael, Keerbergen, zijn in onze stad aangekomen.

Idereen heeft zich met eigen oogen kunnen overtuigen in welken ellendigen toestand zij verkeerden.

Zij hebben ginds ver erf en goed verlaten, vernield, geplunderd, uitgebrand.

Velen werden midden den nacht ver-rast, moesten vluchten dagen aaneen, als wrakken van den oorlog, tot zij hier in ons Isegheem 'n schuilplaats vonden.

En nu moeten zij onze broeders, leven van onze mildadigheid: volbloedige man-nen, ziekelijke grijsaards, vrouwen met zoovele jonge kinderen.

Wij zelf hadden wellicht hun ellendig lot kunnen ondergaan.

Uw plicht, medeburgers, als echte va-derlanders, staat vast: helpt ons dus krachtdadig.

1^o) Met giften van allen aard: bijzon-derlijk kleederen en eetwaren.

2^o) Dat zij die willen vluchtelingen op-nemen hun naam opgeven in 't sekreta-riaat. Het sekretariaat, gildenhuis, is open, dagelijks uitgenomen den zondag, van 9-11 en van 2-5 uur.

Komiteit der Vluchtelingen

BESTUUR

H.H. Alb. Le Corbesier en Vandemoortele-Ameye

WERKINGEN

Sekretariaat van inlichtingen en giften Juf. Lefebvre.

Kleedkamer in wasschen M^{re} Carpentier.

Gezondheidsdienst M^{re} Van demortele-Ameye.

Keukendienst Jufv. Marie Vanhaverbeke.

STAD ISEGHEM

Bijzonder tijdelijk Comiteit voor het toekennen van hulp gedurende den oorlog.

Vergadering van den 28 September 1914

De heer VOORZITTER geeft kennis aan de vergadering van de volgende bijzonderheden.

A. — Vergeldingen aan de families der mili-cianen.

Gedurende de maanden Augusti en September van 1 Oogst tot en met 25 September is er, door de tusschenkomst van het Gemeentebestuur 17475 fr. betaald geweest als vergelding aan de families der milicianen van Isegheem.

Deze gelden zijn verschoten geweest door den heer Statie Overste en den heer ontvanger der rechtstreeksche belastingen.

De vergelding is zoo regelmatig mogelijk uitbetaald geweest. — Voortaan mogen de recht-hebbenden zich ten stadhuize aanbieden, iederen Vrijdag der maand, of op den vrijdag welken zij verkiezen, tusschen 9 uren voormiddag en 12 uren.

B. — Onderstand verleend door het bijzonder comiteit.

De inschrijvingslijst ten voordeele der nood-lijdenden heeft, tot op heden, de som van frs. 14424,60 opgebracht.

100,000 kilos aardappelen zijn gegeven ge-weest door den Boerenbond.

1000 brooden zijn gegeven geweest door den Bakkersbond.

Tot en met 28 September 1914 is er werkelijk 11407,46 uitbetaald geweest.

Er blijft nog ongeveer 2500 fr. te betalen. De gezamenlijken verleenden onderstand belooft tot de som van 14000 fr. en er zijn nog 400 fr. in kas.

De geldmiddels zullen niet ontbreken. — Daer den gemeenteraad ter beschikking van het Comi-teit een onbetaald crediet heeft gesteld, aan-gezien hij met eenparigheid van stemmen heeft beslist al de beschikbare en overdraagbare kredieten der begroting van 1914 daartoe te gebruiken.

De heer VOORZITTER doet uitschijnen dat het bijzonder comiteit zijne taak met den besten uitslag vervuld en, dat in vergelijking van hetgeen op andere plaatsen in dezen zin gedaan wordt. Isegheem niet ten achteren staat.

Hij geeft ook te kennen dat, tengevolge van het hernemen van het werk, de verleende hulp min belangrijk is geweest in de laatste veertien dagen.

Volgens de beslissing van het Comiteit zullen de uitdeelingen van brood-aardappelen enz. regelmatig geschieden.

De heer DEWAELE verklaard dat, zekere ondersteunden te veel ontvangen en anderen te weinig. Dat er nog zijn die niets ontvangen hebben.

De heer SEYNAEVE JOSEPH zegt dat indien zekere personen niets ontvangen hebben het hunne eigene schuld is. Dat indien er klachten te doen zijn nopens den verleenden onderstand deze aan het Comiteit moeten gedaan worden.

De heer VOORZITTER steunende op de woorden van den heer Seynaeve verklaard dat het Comiteit bijzonder is ingericht om alle mededeelingen te ontvangen en te onderzoeken aangaande den noodig uit te deelen onderstand.

Dat het Comiteit alleen bevoegd is om over de vragen te oordeelen en dat het onverstaanbaar is dat er personen gevonden worden die naar de Hoogere Overheid brieven schrijven zooals dezen van denwelken hij mededeeling geeft:

Isegheem, den 4 September 1914.

Mijnheer Hoogachte Minster van Oorlog te Antwerpen

ACHTBARE AMTENAAR.

In naam van verscheidene families die heden mannen, zoons enz. in 't leger hebben, is mij gevraagd geweest UED. dees schrijven te sturen. Niettegenstaande den grooten nood warin deze families verkeerden (altans 't grootste deel) zijn ze nogmaals de vergoeding voorzien door de wet van 5 Augusti 1914, door het gemeente-bestuur van Isegheem niet uitbetaald geworden dezen vrijdag 4 September.

Wilt a. u. b. goed nota nemen, dat deze door de stad geene enkele andere hulp verkrijgen.

Hetzelfde is daaromtrent ook 't geval met de andere werkloze families die ook groot in getal zijn en bijna niets als hulp verkrijgen.

De kalme was tot hertoe in Isegheem wonderbaar, maar begint plaats te maken voor onrust, ik vrees voor erge betreurlijkheden indien daar niet aan verholpen wordt.

Tot nu toe stemde het Gemeentebestuur nog geen enkele som om de noodlijdenden ter hulp te komen.

Hongersnood wordt hier onvermijdelijk zoo dit blijft als nu, en wat dan? — 't Is waar-

lijk te betreuren dat dit bestuur maar zoo zijn plicht te kort komt, en dit hooren wij ook van vele omliggende gemeenten. —

Achtbare Minister, de bevolking stelt hunne hoop op U, intusschen welgemeende groeten. In hunne naam

H. DEWAELE

Isegheem, den 4 September 1914.

De LEDEN, verontweerdigd over dezen brief vragen den naam van den schrijver.

De VOORZITTER zegt: 't is te betreuren dat zulke dingen geschreven worden door eenen inwoner van Isegheem die weet wat er hier door het gemeentebestuur en het Comiteit in 't voor-deel der noodlijdende gedaan werd. Maar 't is ongehoord dat zulk eenen brief, op eene bedoken wijze en met een doel gemakkelijk om te beseffen geschreven worde naar de Hoogere Overheid, door eenen persoon die deel maakt van ons Comiteit; alles heeft helpen beslissen, alles heeft goedgekeurd.

Die persoon die schamtelooos genoeg is ge-weest om wetens en willens de welgekende waarheid te loochenen en de plaatselijke Overheid en 't Comiteit aan te klagen, 't is Henri Dewaele die hier in ons midden zit.

De LEDEN verklaren met H. Dewaele niet langer meer te willen bijeenkomen.

H. DEWAELE verlaat de zaal.

M. SEYNAEVE gesteund door al de leden doet de voorstel den brief van H. Dewaele in de drie Isegheemsche dagbladen te laten ver-schijnen met de verklaring, geteekend door al de leden van het Comiteit, dat het Comiteit al de gezegdens vermeld in den brief van den heer Dewaele logenstraft en hevig protest aan-teekend tegen zijne schamtelooze handelwijze. Een brief door gansch het Comiteit ge-teekend zal ook gestuurd worden naar den heer Minister van Oorlog.

Eug. Carpentier, Gustaf Rosseel, François Bral, E. H. Van Coillie, E. H. De Backer, L. Weustenraed, J. Demeulenaere, Em. Vanden Bogaerde, Alb. Lefebvre, C. Vanhaverbeke, Remi Vandeputte, Elvina Lefebvre, Joseph Seynaeve, Jules Messiaen, Jules Rosseel, Emile Allewaert.

Burgerstand van Isegheem

GEBORTEN:

275. Gabriella Defoor, dv. Cyriel en Irma Van-derheeren, Molenweg. — 176. August Verhelst, zv. Leo en Malvina Vierstraete Lendeledestr. — 177. Robert Claeys zv. Edmond en Marie Missiaen, Gentstr.

STERFGEVALLEN:

169. Ida Gits z b. 78 j. dv. Guiliemus en Catha-rina Vansteenkiste, Kasteelstr. — 170. Rosalia De-smet 86 j. dv. Jan en Francisca Dedeyne wed. Bruno Dejonghe. — 171. Jeremius Priem peedenknecht, 27 j. zv. Charles en Angela Vercruysse echtgenoot van Maria Beernaert, oudmanhuis Gentstr.

SCHEEPVAART van ISEGHEM

Francisca met kolen voor Gustaf Naert, — Willi Willer met hout voor de Gebroeders Verstraete. — Een met kolen voor W^e Conrad Verstraete.

Belangrijk bericht.

Er wordt aan de Landbouwers bevelen onmiddellijk aan den heer Burgemeester op te geven, het getal Ossen, Koelen, Kalveren, Schapen en Zwijnen welke zich op het grondgebied van Isegheem bevinden alsook in kilogrammen, de hoeveelheid Tarwe, Rogge, Haver, Hooi en Strooi welke alhier voor handen is.

Geene van voornoemde bestialen, granen of voeder-stoffen mogen het grondgebied van Isegheem verlaten zonder de uitdrukkelijke en schriftelijke toelating van den Burgemeester.

De overtreders van deze bevelen, zullen ten streng-sten door de militaire overheid gestraft worden.

Isegheem, 3 October 1914.

Opbevel van den Heer Gouverneur:

De Burgemeester,

Eug. CARPENTIER.

BESTENDIGE VAKSCHOOL VOOR SCHOENMAKERS ISEGHEM

Die begeeren de dagschool voor schoenmakers te volgen moeten de aanvraag doen vóórden 5 OCTOBER.

De inschrijvingen worden opgenomen in 't gil-denhuys den ZONDAG namiddag tusschen 3 en 5 ure.

VOORWAARDEN TOT AANVEERDING:

1. Goed gedrag.
2. Ouderom 14 jaar.
3. Behoorlijke bekwaamheid in lezen schrijven en rekenen.

HET BESTUUR

De Beroepsleergangen voor Schoenmakers en Patroonsnijden, voor Beelhouten en schrijnwerk zijn tijdelijk uitgesteld.

Markt van ISEGHEM. 3 Oct.	26 Sept.
Boter per kilo fr. 2,90 a 3,00	2,90 a 3,00
Eieren per 26 2,60 a 2,70	2,50 a 2,60

STAD ISEGHEM

Schooljaar 1914-1915

NIJVERHEIDSSCHOOL

Burgemeester en schepenen der stad Isegheem en het bestuur der Nijverheidsschool hebben de eer het publiek kenbaar te maken dat de inschrijvingen, onmiddellijk gevolgd door de opening der leergangen zullen plaats grijpen te beginnen van de Zondagen 4 en 11 October, telkens binnen het lokaal der School van 11 tot 12 ure voormiddag.

Te koop of te huren

Eenen SCHOONEN EIGENDOM, bestaande uit woonhuizen, fabriek en verdere gerieven, alsook eenige nabijstaande huizen, alles gelegen te Ise-ghem, Rousselaestraat, zijnde den eigendom van wijlen den Heer Leopold Sintobin. — Voor alle inlichtingen wende men zich tot A. SINTOBIN-DE BUSSCHERE, Rousselaestraat, in stad.